

Концерт до Дня Конституції України

Словацько-українське товариство до Дня Конституції України 28.6.2019 р. підготувало концерт під назвою *Вечір українських пісень*.

Концерт в залі братиславського В-клубу, заповненого до останнього місця, за присутності співпрацівників Посольства України в Словацькій Республіці, розпочав гість – заслужений артист України Олександр Доля (на фото), який виконав сучасні популярні пісні. Згодом душу глядачів поласкав ніжний дует – Валерія Кашперова, випускниця співу на братиславській кон-

онального театру (СНТ), догорічний художний керівник та соліст ансамблю Тараса Шевченка Василь Грицак заспівав пісню М. Петренка *Дивлюсь я на небо*.

Темпераментну жартівливу пісню *Удовицю я люблю* бравурно виконав гостючий соліст СНТ та член Словацької філармонії Мартін Мікуш.

Неперевершено, до сліз емотивно заспівана пісня *Александрю Мікушовою Чорнобривці* в аранжма Любиці Чековської, відомої композиторки та піаністки, яка її і супроводила на піаніно,

вона рута. Після його виступу були дуже щиро прийняті пісні *Ясени* з плідної творчості О. Білаша у виконанні Мартіна Мікуша та *Гуля, гуля, сірі гуси* дуету Мікушова – Мікуш в аранжма Любиці Чековської та за її супроводу.

Концерт закінчив Музично-драматичний ансамбль Т. Шевченка з диригентом та хормейстером Ладіславом Саболчаком, який чудово справився з піснями *Та піду я, піду, Стелися, барвінку та Дай же, Боже, добрий час*.

Приємним сюрпризом для публіки, але передусім для подружжя Ольги Грицак – Шерегі та Василя Грицака було вручення їм, з рук голови Словацько-українського товариства Антона Новака, диплому – подяки за працю на користь української національної меншини та, зокрема, за підтримку Словацько-українського товариства.

Концерт був дуже щиро прийнятий і завдяки професіональному внеску музикантів, які супроводили пісні митців з Братислави. Крім вже згаданої Любиці Чековської, чудовий супровід провели професіонали Раймунд Каконі – акордеон та Ігор Коцаба, випускник Консерваторії ім. Чайковського в Києві.

За відгуками присутніх це був дуже прийнятний, за сценарієм та в режії Марти Каконі підготований вечір, який всіх захопив та порадував.

Концерт модерували Марта Каконі та Михайло Калиняк.

М. К.

серваторії та солістка Музично-драматичного ансамблю Т. Шевченка Александра Мікушова – пісню *Вишиванка*.

Заслужений працівник культури України, колишній член хору Словацького наці-

була для публіки неабияким бальзамом на серце і душу.

Дальший простір був призначений для українського гостя, який заспівав, крім інших, і такі відомі пісні, як *Черемшина, Смерека* чи *Чер-*

«ФЕСТИВАЛЬНИХ 65 (1955 – 2019)»

Громадська організація Русько-українська ініціатива у співпраці зі СНМ – Музеєм української культури у Свиднику з нагоди 65-ого Свята культури русинів-українців Словаччини 15 червня 2019 р. відкрили фотовиставку «ФЕСТИВАЛЬНИХ 65 (1955 – 2019)».

На виставці були представлені не тільки фотографії архівів СНМ – МУК, Союзу русинів-українців СР, Піддуклянської бібліотеки, відомих фотогра-

фів Михайла Гудака, Ладислава Цупера, Івана Чижмара, а також фотографії з приватних сімейних фотоархівів учасників і відвідувачів Свята. Місцем проведення виставки став заїзд Етнографічної експозиції просто неба СНМ – МУК, в якому з 1987 р. проходила одна із супровідних акцій – фольклорна програма «Скарби народу». Заїзд виявився унікальним, ба навіть досконалим простором для інсталяції великоформатних робіт.

Хочемо ще раз висловити подяку всім, хто надіслав фотографії та всіляким способом допоміг перетворити нашу мрію у дійсність.

Проект відбувся з фінансовою допомогою Фонду підтримки культури національних меншин.

На фото фотографи Михайло Гудак та Ладислав Цупер, а також відомі співачки народних пісень Іванна та Мартина Світкові.

Мір'ям БОЖИК.

▲ 27 червня 2019 року в Міністерстві закордонних справ та європейських питань СР (МЗСЄП) в Братиславі відбулося засідання словацької частини Міжурядової словацько-української комісії в справах національних меншин, освіти та культури. Її члени обговорили виконання завдань, прийнятих на останньому засіданні Міжурядової комісії, яке відбулося 23 березня 2017 року в Братиславі. За Союз русинів-українців Словацької Республіки членом комісії замість Петра Сокола став Павло Богдан, виконуючий обов'язки голови Центральної ради. Наступне засідання Міжурядової комісії відбудеться в Києві.

На фото частина учасників засідання – вліво заступник голови словацької частини комісії, директор відділу генеральної інспекції МЗСЄП СР Василь Гривна, вправо секретар словацької частини комісії Мілан Новотний.

В Орлові стоячи аплодували хору «Карпати»

У п'ятницю, 5 липня 2019 року, жителі Орлова довготривалими оплесками відпровідили зі сцени Український народний хор «Карпати», який був головним гостем святкування 670-ї річниці першої письмової згадки про село Орлів (або понародному Вірлів) Старолюбнянського округу. Крім концерту, «Карпати» перед обідом співали і на урочистій святій літургії в греко-католицькому храмі Преподобної матері Параскеви з нагоди храмового празника, присвяченого слов'янським апостолам Кирилу й Мефодію. Поїздку «Карпат» здійснено згідно з проектом «Лети, наша пісню», реалізованого з частковою підтримкою фонду підтримки культури нацменшин КУЛЬМІНОР.

В прекрасному храмі у виконанні «Карпат» прозвучали фрагменти св. Літургії відомих українських композиторів 18-19 століття – Д. Боршнянського, М. Вербицького, Д. Січинського, І. Біликовського, твори яких зробили гарне враження на присутніх прихожан. «Ваше Алілуя викликало в мене чудові емоції. Дякую», – сказав після Літургії о. Петро Ілько, який після

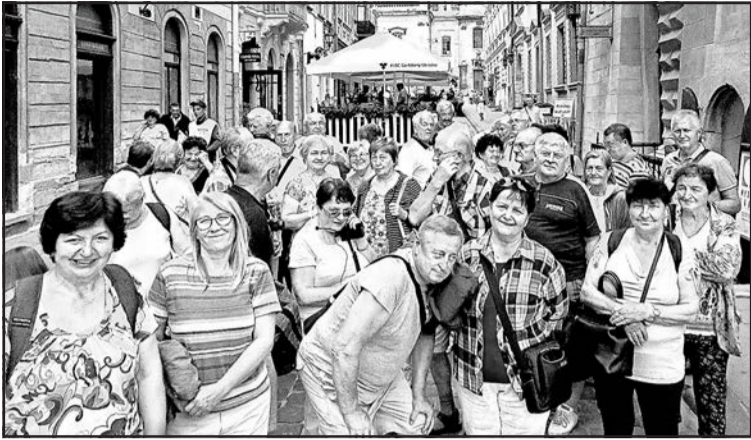
дванадцяти років служіння в Орлові прощався з своїми вірниками. «Карпати» ще перед св. Літургією поклали квіти на гріб уродженця Орлова, Володимира Тимочка, який був солістом хору «Весна» та пряшівської оперети, а після Літургії заспівали на згадку про нього «Вічну пам'ять».

В програмі концерту в Культурному домі у виконанні «Карпат» і солістів Марії Побегової, Марії Матисової, Гелени Волошинової, Андрія Личка, Томаша Намешпетра та Андрія Гапштак прозвучали народні пісні, доповнені патріотичними фрагментами з віршів Олександра Духновича. На акордеоні супроводив Ігор Крета, модерували концерт Людмила Гар'янська та Марія Побегова. Диригували хормейстер Святослав Довгович і художній керівник та диригент хору Левко Довгович.

Крім «Карпат», в урочистій програмі виступили і місцевий фольклорний колектив «Вірлівчанка», вітання принесли і ансамблі «Удолчанка», «Старолюбнян», «Плавчанка» та група «Замішківці».

Святослав ДОВГОВИЧ.

▲ У центрі Львова.

коротку історію Львова, а Павло Богдан – про історію та сучасність України.

Дорога минала швидко, і ми вже перед рестораном *Гостинна Поляна* в селі Раковець, перед якою нас щиро вітає Петро Сопко. Після влаштування на нічліг на двох місцях (в *Гостинній Полянці* та готелі *Джем*) ми зустрілись на спільній багатій та дуже смачній вечері, трошки погуляли, постівали за супроводу акордеоніста, і йшли спати, щоб добре підготуватись на завтрашній день, огляд Львова.

Вранці після спільного багато-

Угорщини, що відбилось на побудованих пам'ятках, як, наприклад, головній площі Ринок і Ратуша, скульптурних композиціях, храмах тощо. У Львові є багато туристичних атракціонів, котрі ми, прятівчани, львів'янам заздримо, бо у нас такого нема. Все, що пов'язане з історією міста Львів, вдало використано для туристів. Хоч би один атракціон. На Ринку, навпроти Ратуші, глибоко в підвалі знаходиться бандерівський ресторан. І коли ви до нього входитье, вітає вас старий озброєний бандерівець гаслом «Слава Україні!», а ви повин-

Але одного дня для огляду міста та його славних пам'яток – дуже мало. І всі ми погодились, що варто до Львова повернутись хоч би на один тиждень.

А вже перед нами дорога додому, третій день поїздки. За планом ми їхали через Українські Карпати, насолоджувались красою природи, пообідали в ужагородському ресторані – *Деца у нотаря*, кожний щось купив в універмазі, щоб в чотиригодинному чеканні на українсько-словацькому кордоні прожити, зокрема зі словацької сторони контроль та приниження, яке не має нічого спільного з життям в 21 столітті. При цьому наш автобус був повен старших людей, пенсіонерів, на яких хоч би трошки могли брати огляд зокрема словацькі митники. Українських можемо тільки похвалити.

Хочеться вірити, що Україна буде надалі успішно розвиватися і зустрінемо з нею у спільному Європейському Союзі.

Петро БЕГЕНІ.

Фото Ладислава ЦУПЕРА.

Незабутня поїздка пенсіонерів у Львів

Об'єднання пенсіонерів Словаччини (*Jednota dôchodcov Slovenska*) проводить активну культурну, спортивну, соціальну, громадську і пізнавальну діяльність. Прятівська регіональна організація під головуванням Яна Чіжмара, складовою частиною якої є й наша 5-та міська організація, що діє при Центрі української культури в Пряшеві, за активної допомоги наших членів zorganizувала триденну поїздку в Україну – до міста Львів.

Що це була незабутня поїздка для 47 пенсіонерів, свідчить те, що не знайшовся ні один член поїздки, котрому б вона не сподобалась. Окружний голова пан Чіжмар разом з членами нашої організації Павлом Богданом, Степаном Секераком та автором цієї статті виїхали у Львів місяць перед поїздкою, щоб її належно підготувати. Велику допомогу знайшли у Петра Сопка, уродженця Пряшева, який живе в Україні 14 років і є власником ресторану *Родина Поляна*. Програма поїздки була точно ви-

значена. Ідучи через Польщу у Львів, автор статті поінформував присутніх в автобусі про історію Галичини, історичне і сучасне життя українців Галичини, головним містом якої в часі Австро-Угорщини був Львів.

По дорозі ми зупинились в малому, але для Польщі і Галичини визначному містечку Ланцут, в якому знаходиться прекрасний бароково-класицистичний замок, що його поступово будували родини Любомірських та Потоцьких. Крім іншого, це містечко відоме й кінними стайнями визначних чистокровних англійських племен. Після двогодинної перерви, огляду замку та містечка ми продовжували їхати в напрямі на Львів. Перед нами було ще 150 кілометрів і польсько-українська границя, яку ми проїхали, на великий подив всіх, досить скоро. По дорозі до Львова автор статті розповів присутнім

го і смачного сніданку ми вирушили в місто Львів, повні очікування. Пан Сопко забезпечив для нас супровідницю, котра нас на високому рівні супроводила по визначних та славних пам'ятках міста Львів. Перша згадка про Львів міститься в Галицько-Волинському літописі під 1256 роком. За легендою, князь Данило, повертаючись із сином Левом з походу, облюбив одну гору, на якій вирішив збудувати місто і назвав його на честь свого відавного сина Льва. Збудував на цій горі замок, і вона стала Княжою горою. Протягом 15 – 18 ст. у Львові формуються національні громади – українська, польська, німецька, вірменська та єврейська, діяльність яких була визначною для подальшого розвитку міста. Найбільшого культурного та економічного розквіту Галичина та місто Львів зазнали за часів Австро-

ні відповіді «Героям слава!» Тоді він вас привітає чаркою доброї горілки і проведе у підвал, в котрому ви повинні все, що собі замовили, й поїсти і випити, бо може статися, що попадете в турму.

▲ Учасники поїздки у Львів перед рестораном *Гостинна Поляна* з власником, вихідцем з Пряшева, Петром Сопком.

Без народної творчості і традицій не було б сучасності (7)

До кращих колективів четвертого Свята потрібно зарахувати також музично-співацько-танцювальний колектив свідницького окружного військового управління, колектив с. Убля, артільників Стацинської Розтоки, габурської та камйонської восьмирічок, стропківської та синської одинадцятирічок тощо.

Директор свідницької сільськогосподарської школи Іван Петрик підготував для програми четвертого Свята численний хор сопілкарів, виступ якого свідчив про невикористані можливості цього простого інструменту.

І це Свято показало, що в народі, в житті українців Словаччини є невичерпна скарбниця пісень, народної мудрості, сили та краси, величезні можливості творіння нової культури – нових пісень і танців.

13-14 червня 1959 р. відбулося п'яте Свято – ювілейне! Вже створено традицію, вже не можна не організувати Свята. Тисячі людей вже знають про них і чекають його. З Кошиць, Татр, Братислави і Праги, колективи словацькі, мадярські, чеські,

польські готуються до нашого Свята і мріють дістатися до Свідника...

Здається, і без організації Свята тисячі людей і десятки колективів приїхали б до Свідника – настільки приросли вони до серця, настільки вони стали потребою нашого культурного життя. Свята роблять величезну благородну роботу. Крім іншого, тисячам заляканих і потоптаних панями наших людей вони принесли віру у наше щасливе життя, у радісне майбутнє нашої пісні, нашого підбескидського краю! Велика сила культури, мистецтва! Тому великої подяки й пошани заслуговують ті, хто довгими зимовими вечорами віддає свій час підготовці молоді і дорослих до поширення культури, до виступів по селах, на районних змаганнях, до участі на Святі. Тому таким природним було, коли на V святі ЦК КСУТ під оплески 15 тисяч при-

сутніх нагородив заслужених діячів на полі цієї галузі нашої культури золотим медаллою Свята та дипломом – Є. Бісс, С. Бітнера, М. Божика, О. Гелетку, В. Гром'яка, Ю. Запотоцького, І. Київського, Й. Корбу, Ю. Костюка, М. Лисака, О. Любимова, М. Немцова, І. Пиханича, В. Урама, І. Цидилка, Ю. Цимбору.

Всі присутні на V Святі щиро дякували нагородженим і далі десятикам самовідданих керівників колективів, членам самодіяльних колективів за те, що своєю невтомною добровільною роботою вони розвивають і збагачують наше культурне життя, славлять нашу пісню, її творця – людей підбескидського краю.

На п'ятому Святі знову виступили нові колективи дорослих, які були доказом дальшого поширення інтересу селян до художньої самодіяльності і рівночасно доказом, що гурток художньої самодіяльності можна заснувати і успішно розвивати його працю на кожному селі, де є ініціативний керівник – учитель.

На Святі виступив гурток дорослих Розтоцької МО КСУТ Свідницького округу (кер. М. Криль, хореограф Й. Худик), який дуже оригінально виконав народні танці «Черкана», «Потрясана», «Кручена» та «Полька».

Танцювальний колектив дорослих МО КСУТ Лівівської Гути (кер. І. Київський) виконав народні танці «Башистівська», «Олах», «Крижак» та «Польку». Виступав теж співацький гурток дорослих Чирчанської МО КСУТ. Ні в чому не відставав від попередніх гурток Вапницької МО КСУТ, який показав

глядачам частину народного весілля «Одбирання молодої од родичів». Хореографом гуртка був учитель Василь Урам. Цей колектив у 1958 р. успішно виступав також на загальнословацькому святі пісні і танцю у Виходній.

Художню самодіяльність на ювілейному Святі представляли також артільні колективи: танцювальний колектив ременинської артіль з картиною «Артільне гуляння» (кер. А. Гафіняк), співацько-танцювальний колектив борівської артіль з картиною «Артільні грабани» (кер. Ю. Запотоцький, хореограф М. Лисак), співацько-танцювальний колектив габурської артіль, який під керівництвом М. Шляхти та у хореографії М. Лисака показав історичні сцени чертіжянсько-габурського заворушення, де виступали також прямі учасники цього заворушення. На хоршому художньому рівні були також виступи співацьких колективів орябинської, радванської та старинської артелей.

До виступу на Святі добре підготувались шкільні колективи. Танцювальний колектив Сабинівської ВСШ задовольнив присутніх художнім виконанням хореографічної картини «Збирання лісних плодів» (кер. А. Гриць).

Музично-співацько-танцювальний колектив Габурської ВСШ, який бере участь на усіх Святах у Свіднику, а також часто виступає на інших важливих змаганнях нашої республіки, дуже вдало представив картину «На мічурінському полі» (кер. Захаріяш, хореограф М. Зозуляк). Приємним був ар-

тистичний виступ учнів Чабалівської початкової школи, які, під керівництвом уч. І. Беги, танцювали «Танець з обручами».

Танцювальний колектив Свідницького ОБО «Маковиця», під керівництвом Й. Шкряба та у хореографії О. Менька, виконав монтаж танців «За артільне село».

Шосте Свято, яке відбулося 4-5 червня 1960 р., було присвячено п'ятнадцятиріччю визволення нашої країни. В репертуарі самодіяльних колективів мали достойне місце картини, присвячені цій даті. Самодіяльні колективи показали на сцені нову народну творчість різних жанрів, як також пісні й танці, випробувані на попередніх Святах. Перед 15 тисячами присутніх виступали відомі, але й нові колективи. Смільні кроки в гляданні нових форм виступу присутні нагороджували громовими оплесками. виявилось, що зустрічі колективів, їх керівників з різних міст Східної Словаччини, традиційне гостювання на Святах словацьких, чеських, польських самодіяльних колективів стали прекрасною школою розвитку колективів, розвитку народної творчості. Свята почали приносити щедрі свої плоди.

На шостому Святі успішно виступали колективи Гуменської одинадцятирічної школи (кер. М. Гірка), танцювальний колектив Ольчанської ВСШ «Збирання колосків» (кер. О. Сидор), танцювальний колектив Київської початкової школи.

На Святі успішно виступали великі колективи Пряшівської педагогічної школи (кер. М. Прокопчак) та Меджилабірської дванадцятирічної школи (кер. А. Мицай), які показали різноманітну художню програму.

«Народ співає», Пряшів, 1965.

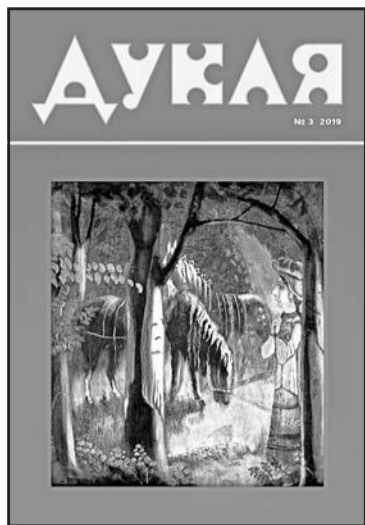

▲ В Малому Липнику віддавна працювали колективи народної художньої творчості. Керівник цього хору – Ст. Шестак.

Рудольф Дем'ян

Давно...

Давно, давно
Письмо не прийшло.
Ні білого листа
Ніхто не прислав.
Може, кульгавий листоноша
По дорозі десь зістав.
Зозуля попелиста
У діброві зникла.
Не зичить потіхи,
Не зичить ні щастя.
Лише старенька липа
У духу п'янокму
Стоїть століття край села.
Ніби у неї на хвилину
Зупинилася краса.
Ідуть по селі сінокоси,
Скоро прийдуть жнива.
І піду босими ногами
Бігцем по стернях колючих
Дитячими згадками.

«Дукля», №3/2019

В третьому цього річного номері журналу «Дукля» вміщено добірку поезії Дмитра Креміня та Лідії Повх, уривок з прози Юліуса Панька «Михась», оповідання «У тіні Ертега» Василя Лавера, в перекладі на українську мову Івана Яцканіна надруковано оповідання Леопольда Лаголи «Випадкове знайомство». Публіцистика містить статті «Чий же Крим?», «Відповідь ОУН: хто і коли насправді вигадав гасло «Слава Україні!», дослідження Йосифа Шелепця «Шевченкові молитви», Наталії Ребрик «о. Степан-Севастіан Сабол-Зореслав». Тут же вміщено «Ювілейне слово про Зузана Ганудель» Михайла Романа, бесіду Лесі Салій з Данилом Ільницьким про виміри творчості Богдана Ігоря Антонича. Журнал рецензує книжку оповідань Йолани Голенди «Рубці на душі» та книжку вибраних статей Зузани Ганудель «За культурну національну єдність».

Журнал друкує картини українського художника Андрія Антонока.

-мі-

на Сергій Макара розподілив на чотири періоди – київський, прашівський, банськострицький і після виходу на пенсію.

Увагу читача привертає також багата бібліографія книжкових видань Михайла Романа та детально розроблений довідковий апарат.

Окреме місце в книжці займають світлина з сімейного архіву Михайла Романа.

-мі-

ВНУКИ ІМПЕРАТОРА – УЧИТЕЛІ СЛОВ'ЯН
КИРИЛО І МЕФОДІЙ

ся. Тому, пробувши там десять років, зриск своєї високої посади. У Легендах про це наведено так: «Вибравши вигідну нагоду, залишив двір князя, поклав перед імператором своє звання, побрався на Олімпійську гору і став монахом».

У 842 році Константин закінчив навчання в університеті, став бібліотекарем патріарха Ігнатія, але через певні незгоди відійшов у монастир, і саме туди, де був його брат Мефодій, котрий здався своєї посади управителя-князя слов'янської провінції Стримоніум у Македонії, і мали намір перечекати неприємності. Та події розвивалися інакше. Наростала арабська небезпека, Візантія втратила частину своїх провінцій. Константина знайшли, відкликали і, як колишнього бібліотекаря патріарха, у 849 році посвятили на катанського єпископа у Сицилії. Та сталася іще одна подія. Константина, на запрошення, по-

Перлина, скрита в горах
Наші найменші села (21)

СОЛНИК – SOĽNÍK (окр. Стропків)

Zadlyk, пізніше Salnik (1773), Solník (1920); по-угорськи Szálnok.

Стат.: 1881 – 118 жит., 1900 – 144, 1910 – 124, 1921 – 125, з т. 125 руської національності, 1930 – 139 жит., з т. 138 російської нац., 139 гр.-кат., 1940 – 150 жит., 1948 – 142 жит., 1950 – 144 жит., з т. 48 словацької, 96 російської нац., 144 гр.-кат., 1961 – 164, 1970 – 137, 1980 – 107, з т. 106 словацької, 1 української нац., 1991 – 75 жит., з т. 63 словацької нац., 1 рус., 10 української, 34 гр.-кат., 26 прав., 2 р.-кат., 2001 – 55 жит., з т. 48 слов., 4 рус., 3 української нац., 39 гр.-кат., 12 правосл., 4 р.-кат., 2011 – 39 жит.,

▲ Гр.-кат. церква у селі.

з т. 34 слов., 5 рус., 29 гр.-кат., 10 прав.

Стан жителів Солника останніми роками: 2000 – 58, 2001 – 53, 2002 – 49, 2003 – 46, 2004 – 43, 2005 – 42, 2006 – 42, 2007 – 40, 2008 – 38, 2009 – 40, 2010 – 42, 2013 – 35, 2017 – 32. На 31 грудня 2018 р. Солник мав 31 жителя.

Площа хотара 440 га.

Село Солник Стропківського округу не фіксує «Краєзнавчий словник русинів-українців. Пряшівщина» (Пряшів, 1999). Солник відсутній також в словнику-довіднику Олексія Лазорика «Наші місцеві назви і як їх уживати» (1994). Щоправда, село Солник наведено серед 270 русько-українських сіл Східної Словаччини в «Атласі українських говорів Східної Словаччини» Василя Латти (Пряшів,

1991, говори дальших трьох сіл Василь Латта за свого життя не встиг дослідити).

Вперше в документах згадується 1454 р. як частина Стропківського панства. До 1567 р. село належало родині Перені, до 1767 р. – родині Петеї, пізніше Кеґлевичів. У 1787 р. село мало 20 будинків і 140 жителів. Урядовий лексикон Угорщини 1773 р. фіксує село як чисто руське, документи значають, що в парафії 1806 року проповіді йшли на руській мові. У 1828 р. село мало 23 будинків і 171 жителя, в 1869 р. – 120 жителів. Жителі займалися сільським та лісовим господарством.

У зв'язку із заселенням сіл на близькій околиці словацький історик Ян Бенько, крім іншого, зазначає: «Nové dediny, ktoré založili magnáti z Perina v období 1408–1430, boli: Pravnic-Pravovce (Porawnica), Miňovce (Mynewagasa), Varechovce (Warhaza), Malá Poľana (Polanka, Polyanka), Nižná Vladiča (Wladiczko, Vladiskocz), Solník (Zalnik) a osady neznámej polohy «Irwagasa» a «Ankko». Pred rokom 1454, keď vznikol majetkový spor medzi magnátmi z Perina, «Ankko» zanikla alebo dostala nové pomenovanie a treba ju hľadať medzi osadami, ktoré sa v

tomto spore po prvýkrát písomne uvádzajú: Jakušovce (Jakoswagasa), Repejov (Repo), Poruba (Poruba), Závada (Zawathka), Pritulany (Prythwlan) a Rohožník (Rohozna). Poslednou osadou založenou na nemeckom práve boli v roku 1465 písomne doložené Krišovce (Kryschelvagasa). V roku 1471 bola medzi osadami stropkovského panstva jediný raz doložená osada nazývaná «Wraho», ktorá mohla zaniknúť za vpádu poľských vôjsk do tejto oblasti v rokoch 1491–1492. V majetku magnátov z Perina sa od roku 1430 uvádza aj Lieskovec (Lyzkolcz), ležiaci pri pravostrannom prítoku Ondavky medzi drugetovskými osadami, ktorý magnáti z Perina začiatkom 15. storočia pravdepodobne vyženili od Drugetovcov.»

Місцева церква була збудована у 1890 році. У 1947 р. в Україну переселились 4 особи (1 сім'я). Церковна метрика велась від 1787 р.

Під час Другої світової війни в районі діяли сильні партизанські групи. Частина населення працювала на промислових підприємствах у близькій околиці. Землю обробляли приватні господарі.

Підготував Мирослав ІЛЮК.

▲ Вид на село.

просту чернечу одягу – ризи. А також за чернечим уставом прийняв і нове ім'я – Кирилос, хоч носив його дуже короткий час. Керівником місії став Мефодій, котрого папа посвятив у сан єпископа, і котрому були наділені великі повноваження для діяльності на Великій Мораві. Посвячені були і приведені учні.

Після повернення на Велику Мораву Мефодій зазнавав непослушність та великі напади з боку римо-католицького духовенства на чолі з Віхінгом. Йому довелося повернутися у Ватикан і пояснювати стан речей. Папа возвів його в сан архієпископа і підпорядкував йому все духовенство. Та і це не допомогло. Віхінг підмовив князя Святополка, і князь Ростислав та архієпископ Мефодій були арештовані і видані франкському королю. Обоє судили і кинули у в'язницю. Князя Ростислава осліпили, а Мефодія мучили, волочили по снігу із однієї тюрми до другої, а потім кинули у якусь монастирську підвальну яму. Все це майже три роки намагались утримати в таємниці, та якийсь монах Лазар переніс вістку Мефодія у Ватикан.

Павло ВАСИЛЬ.

SERGEJ MAKARA

ŽIVOT V SLOVE
MICHALA ROMANA

Prešov 2019

Про життя
і діяльність
Михайла Романа

На днях вийшла з друку книжка Сергія Макари про життя і діяльність Михайла Романа під назвою «Život v slove pedagoga – vedca – dejateľa Michala Romana» (Пряшів, 2019, 98 стор.).

Книжка відкривається поезією Сергія Макари «Люблю рідну мову», розглядає життєві перипетії Михайла Романа від народження (нар. 1930 р. в с. Кобильниці), через дитинство і навчання. Життєвий шлях Михайла Рома-

Коли Мефодій закінчив університет і мав двадцять років, був призначений імператором Феоділом управителем слов'янської провінції Стримоніум у Македонії. Ян Гніліца про це пише так: «Коли імператор довідався про його здібності, призначив його стратегом-князем, управляючим однієї жупи Візантійської імперії, яка мала переважно слов'янське населення. Знаходилася правдоподібно у Македонії біля річки Струма. Цю функцію займав, ймовірно, у 843-856 роках». Ці роки, мабуть, неточні, тому що двадцять років Мефодій міг мати у 835-836 роках. А був там десять років. У «Коротких легендах» наводиться: «Приводом для призначення Мефодія на посаду управителя-князя імператором Феоділом могло бути передусім те, що Мефодій володів слов'янською мовою. Тому на посаді управляючого потрібна була бути людина, котра розуміла слов'янську мову і могла домовитися з ними».

Як наводять автори, Мефодій на своїй посаді побачив багато несправедливості, чиненої грецькими чиновниками відносно слов'ян. Ці методи управління йому не подобали-

